

Direktoriaus 2011 m. metinė ataskaita

Santrauka

2011 m. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui (ECDC) pavyko įgyvendinti daugelį savo veiklos programoje numatytų darbų. Kartu Centras padidino darbo našumą, sustiprino struktūras ir toliau plėtojo bendradarbiavimą su įvairiais partneriais, siekdamas veiksmingiau reaguoti į užkrečiamųjų ligų grėsmę Europoje. Šioje metinėje ataskaitoje pateikiami ne tik pagrindiniai Centro laimėjimai 2011 m., bet ir I priedo lentelės su išsamia informacija apie 2011 m. veiklos programos, kurią 2010 m. lapkričio mėn. patvirtino administracinė valdyba, įgyvendinimą.

Ištekliai

Bazinis Centro biudžetas sumažėjo nuo 57,8 mln. EUR 2010 m. iki 56,6 mln. EUR 2011 m. (-2 proc.). 2011 m. gruodžio 31 d. ECDC dirbo 270 nuolatinių darbuotojų (laikinieji tarnautojai (TA), sutartininkai (CA) ir deleguotieji nacionaliniai ekspertai (SNE).

Su ligomis susijusi veikla

ECDC toliau kūrė moksliniam darbui skirtas priemones, plėtojo priežiūros veiklą, kūrė duomenų bazes, tinklus ir rengė gebėjimų stiprinimo ir mokymo priemones, susijusias su ECDC kompetencijai priskiriamomis šešiomis ligų grupėmis. Tai atitiko metinės veiklos programos ir 2009 m. administracinės valdybos patvirtintų *2010–2013 m. su konkrečiomis ligomis susijusių programų strategijos* tikslus.

Kalbant apie **atsparumą antimikrobinėms medžiagoms ir su sveikatos priežiūra susijusias infekcijas**, 2011 m. pagrindiniai įvykiai buvo Europos atsparumo antimikrobinėms medžiagoms priežiūros tinklo („EARS-Net“) integravimas į ECDC ir **Epidemiologinės žvalgybos informacinės sistemos (EPIS) atsparumo antimikrobinėms medžiagoms (AMR) ir su sveikatos priežiūra susijusių infekcijų (HAI) modulio** sukūrimas. ECDC taip pat parengė karbapenemazę gaminančių enterobakterijų (CPE) paplitimo rizikos, pacientus perkeliant iš vienos gydymo įstaigos į kitą, vertinimą, ypač didelį dėmesį skirdama šių bakterijų plitimui tarp valstybių, ir atnaujino Naujojo Delio metalo beta laktamazės ir jos atmainų Europoje paplitimo rizikos vertinimą. Dar vienas svarbus įvykis buvo 2011 m. lapkritį minima ir ECDC koordinuojama ketvirtoji metinė Europos supratimo apie antibiotikus diena. Apie šį įvykį, kuriuo pabrėžiamas didėjantis bakterijų atsparumas stipriausiems antibiotikams, buvo daug rašoma visoje Europoje – nuo 2011 m. spalio 15 iki gruodžio 15 d. parašyta 611 straipsnių. Galiausiai ECDC kartu su „EuroNews“ sukūrė dokumentinį filmą apie Europos pacientus, apimančį pasakojimus, kaip tokių daugeliui vaistų atsparių bakterijų sukelta infekcija paveikė jų gyvenimą. Manoma, kad per šešis rodymo mėnesius šį dokumentinį filmą pamatys apie 12 mln. žiūrovų.

Su **naujai atsirandančiomis ir pernešėjų platinamomis ligomis** susijusios veiklos srityje ECDC sustiprino artropodų platinamų ligų valdymo tinklą (VBORNET), skirtą medicinos entomologams ir visuomenės sveikatos ekspertams. Tinklas atnaujino invazinių uodų rūšių paplitimo ir stebėsenos žemėlapius, pradėjo tvirtinti kitų rūšių

grupių (smėliamusių) duomenis. Remiantis 2010 m. atliktu valstybių narių veiklos ir poreikių tyrimu, parengtos pagrindinių žmonių egzotinių ligų pernešėjų priežiūros gairės. Erkių platinamų ligų srityje ECDC su ekspertais labiausiai stengėsi, kad šioms ligoms būtų suteiktas ligų, apie kurias reikia informuoti, statusas. Uodų platinamų ligų srityje kas savaitę buvo rengiami patvirtintų užsikrėtimų Vakarų Nilo karštine ES ir kaimyninėse valstybėse paplitimo žemėlapiai. Galiausiai ECDC įvežtinių virusinių ligų valdymo tinklas daugiausia dėmesio skyrė reagavimui į protrūkius, išorės kokybės užtikrinimui ir pagalbai rengiant mokymus valstybių narių mikrobiologams.

Su **ligomis ir zoonozėmis, plintančiomis per maistą ir vandenį**, susijusios programos įgyvendinimo srityje ECDC skubiai reagavo į sunkų *Shiga* toksiną gaminančių *E. coli* bakterijų protrūkį valstybiniu mastu Vokietijoje – teikė rizikos vertinimus ir atnaujintą epidemiologinę informaciją, organizavo laboratorinę ir klinikinę pagalbą, glaudžiai bendradarbiaudama su Europos maisto saugos tarnyba (EFSA), Komisija ir valstybėmis narėmis. Protrūkis turėjo įtakos ir keliautojams iš kitų šalių. Padaryta didelė pažanga kuriant molekulinį tipavimo duomenų rinkimo techninę platformą Europos infekcinių ligų epidemiologinės priežiūros sistemoje (EPS).

Su **lytiškai plintančiomis infekcijomis, įskaitant ŽIV / AIDS ir per kraują plintančius virusus**, susijusios veiklos srityje ECDC kartu su Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centru (EMCDDA), remdamasi prevencijos programų įrodymų vertinimu ir ekspertų nuomone, paskelbė rekomendacijas dėl užkrečiamųjų ligų tarp intraveninių narkotikų vartotojų prevencijos.

Išleista pirmoji lytiškai plintančių infekcijų (LPI) priežiūros ataskaita, kurioje pateikiami 20 metų duomenys apie penkias LPI, parodoma dabartinės priežiūros ir informavimo apie ligas įvairovė ir pabrėžiami iššūkiai siekiant pagerinti valstybių narių žinias apie LPI epidemiologiją. Europos gonokokų jautrumo antimikrobinėms medžiagoms priežiūros programa („Euro-GASP“) atskleidė besitęsiantį daugeliui vaistų atsparios gonorėjos pavojų. Pirmą kartą įgyvendinta išplėstinė hepatito B ir C priežiūra ir renkami duomenys. Pradėti keli projektai siekiant paremti valstybes nares, kad ateityje jos stiprintų prevencijos ir kontrolės programas.

Gripo srityje ECDC kartu su PSO Europos regioniniu biuru surengė tris seminarus ES valstybėms apie pasirengimą gripo pandemijai, o ketvirtąjį seminarą ne ES / EEE valstybėms surengė PSO. Šiais metais ECDC parengė naują informavimo apie gripą priemonių rinkinį plačiai visuomenei ir sveikatos priežiūros darbuotojams. ECDC parengė įrodymais grįstą apžvalgą apie imunizavimo nuo gripo poveikį vaikams ir nėščioms moterims. Su sezoniniu gripu susijusios veiklos srityje ECDC parengė 2010–2011 m. sezono rizikos vertinimus, stiprino ryšių palaikymo veiklą ir padėjo valstybėms narėms ir Komisijai įgyvendinti 2009 m. ES Sveikatos ministrų tarybos rekomendaciją dėl vakcinacijos nuo sezoninio gripo ir VENICE vakcinavimo (pandeminio ir sezoninio gripo) politikos ir apimties tyrimus.

Su **tuberkulioze** susijusios veiklos srityje parengti Europos Sąjungos tuberkuliozės priežiūros į pacientus orientuoti standartai, skirti gydytojams ir visuomenės sveikatos priežiūros darbuotojams. Jie bus paskelbti 2012 m. balandžio mėn. Programoje sėkmingai suderinti Pasaulinės tuberkuliozės dienos renginiai su vaikų tuberkuliozės prevencijai skirtais renginiais. Buvo tęsiamas ECDC darbas teikiant įrodymais pagrįstas rekomendacijas, kurios 2011 m. buvo skirtos kontaktų palaikymui su asmenimis, sergančiais daugeliui vaistų atsparia tuberkulioze.

Pagrindiniai 2011 m. pasiekimai su **legionelioze** susijusios veiklos srityje buvo EPIS įdiegimas Europos legioneliozės priežiūros tinkle („ELDSNet“), kursai valstybių narių atstovams apie legioneles ir bendrą laboratorijų tyrimo metodologiją, tyrimas apie valstybių narių laboratorijų pajėgumus. Parengtas legioneliozės protrūkių tyrimo priemonių rinkinys.

Su **ligomis, kurių galima išvengti pasiskiepijus**, susijusios veiklos srityje Europos ligų, kurių galima išvengti pasiskiepijus, priežiūros tinklas (EUVAC.NET) buvo sėkmingai perduotas ECDC ir taip užbaigtas visos ES priežiūros veiklos perdavimas ECDC. ECDC aktyviai prisidėjo rengiant Vengrijos pirmininkavimo laikotarpiu inicijuotas Tarybos išvadas dėl vaikų vakcinavimo. Pradėjo veikti nauja invazinių pneumokokinių ligų ES priežiūros sistema. ECDC ryžtingai rėmė pandemio gripo vakcinos saugos vertinimą, per VAESCO tinklą atlikdama narkolepsijos rizikos, paskiepijus „Pandemrix“ vakcina, tyrimą. 2011 m. gruodžio mėn. vyko trečioji konferencija Europos vakcinų klausimais. Ji pritraukė 50 dalyvių Stokholme ir 1357 dalyvius internetu.

Su visuomenės sveikata susijusios funkcijos

Nuo pat įkūrimo prieš penkerius metus ECDC didelį dėmesį skyrė šių visuomenės sveikatos funkcijų plėtrai: priežiūrai, mokslinėms konsultacijoms, parengčiai ir reagavimui, mokymui ir informavimui apie sveikatą. Dabar, ECDC pradėjus stiprinimo etapą, visuomenės sveikatos funkcijos tvirtai nusistovėjusios. 2011 m. ECDC toliau stiprino savo infrastruktūras ir derino jų darbo režimą, dirbdama kartu su konkrečių ligų programomis, kad suinteresuotosioms šalims ir Europos piliečiams pateiktų aukštos kokybės rezultatus.

Priežiūra

2011 metų rudenį perdavus EUVACNET, visi anksčiau iš rangovų užsakomi ligoms skirti priežiūros tinklai perduoti koordinuoti ECDC. ECDC taip pat teikė paramą EPS vartotojams valstybėse narėse – teikė šiai platformai dokumentaciją, rengė mokymus ir didino funkcionalumą. Buvo išplėsta ir dar labiau supaprastinta keitimosi EPS surinktais priežiūros duomenimis su trečiosiomis šalimis procedūra. 2011-ieji buvo intensyviausio duomenų rinkimo metai nuo ECDC veiklos pradžios. Be savo metinės epidemiologinės ataskaitos, ECDC paskelbė kelias 63 įvairių konkrečių ligų priežiūros ataskaitas. Didelė dalis straipsnių, santraukų ir pristatymų buvo grindžiami 2011 m. surinktų priežiūros duomenų analize ir aiškinimu.

Mokslinė parama

2011 m. ECDC surengė penktąją metinę Europos infekcinių ligų taikomosios epidemiologijos mokslinę konferenciją (ESCAIDE) Stokholme. Joje dalyvavo beveik 600 visuomenės sveikatos ekspertų, epidemiologų ir mikrobiologų. Buvo padaryta 180 žodinių pranešimų ir eksponuojami 180 standai. ECDC paprašytas pateikti rizikos vertinimą ir technines konsultacijas keliais klausimais, įskaitant, pvz., mokslines konsultacijas dėl audinių ir ląstelių saugos. Teikiams rekomendacijoms valdyti ir registruoti per metus vis dažniau naudota Mokslinių konsultacijų saugyklos ir valdymo sistema (SARMS).

2011 m. lapkričio mėn. ECDC surengė susitikimą dėl klimato kaitos, jame valstybių narių atstovams suteikta prieiga prie keleto išteklių ir sprendimų priėmimo priemonių, ECDC sukurtų siekiant prisitaikyti prie klimato kaitos. Sukurtas lengvai naudojamas programinės įrangos priemonių rinkinys, padėsiantis valstybėms narėms įvertinti užkrečiamųjų ligų paplitimą savo šalyse, išreikštą prisitaikymo prie negalios metų metodika (DALYs). Gruodį šis priemonių rinkinys ir jo įgyvendinimo 2012 m. strategija, taip pat pagrindiniai BCoDE (dabartinis ir būsimas užkrečiamųjų ligų paplitimas Europos Sąjungoje ir EEE / ELPA šalyse) metodikos principai pristatyti suinteresuotosioms valstybėms narėms. 2011 m. paskelbta galutinė darbo grupės dėl įrodymais pagrįstos medicinos (EBM) visuomenės sveikatos metodologijos ataskaita. Joje nagrinėjami klausimai, susiję su įrodymais grįstu konsultavimu įprastais Centro veiklos atvejais, t. y. kai yra mažai įrodymų ir trūksta laiko. ECDC taip pat sukūrė EBM visuomenės sveikatos ir (arba) infekcinių ligų prevencijos ir kontrolės mokymo programą ECDC darbuotojams ir valstybėms narėms ir 2011 m. gegužės mėn. surengė pirmąjį kursą išorės klausytojams.

Parengtis ir reagavimas

2011 m. pradėjo veikti nauja ligų, kurių galima išvengti pasiskiepijus, rizikos vertinimo platforma. ECDC vertino ir stebėjo užkrečiamųjų ligų riziką viename masiniame renginyje. Per ECDC valdomą skubaus įspėjimo ir reagavimo sistemą iš viso pranešta apie 64 ES masto grėsmes. Iš viso parengti 28 grėsmių vertinimai, jais pasidalyta su valstybėmis narėmis. ECDC siuntė savo ekspertus padėti valstybėms narėms reaguoti į maliarijos ir Vakarų Nilo viruso infekcijos protrūkį Graikijoje. Už ES ribų ECDC ekspertai buvo Haityje choleros protrūkio, ištikusio po 2010 m. sausio 12 d. žemės drebėjimo, metu.

Remdamasis per 2011 m. *E. coli* (STEC) protrūkį įgyta patirtimi, ECDC persvarstė vidaus Veiksmų visuomenės sveikatos srities įvykių metu planą (PHE-OP) ir užbaigė veiklos tęstinumo planą. ECDC surengė keletą praktinių seminarų ECDC darbuotojams ir valstybių narių ekspertams. 2011 m. ECDC ir Europolas organizavo seminarą „Europos tarpžinybinio bendradarbiavimo dėl su ChBRB (chemine, biologine, radiologine ir branduoline sauga) susijusiais pavojais ir rizika perspektyvos (EPICO)“. Kitos atitinkamos įstaigos ir institucijos buvo paragintos keistis naujausiais bendradarbiavimo strateginiais planais, nustatyti galimus trūkumus ir ieškoti naujų galimybių ir potencialo. Seminaras prisidėjo prie tolesnio parengties sąveikos ir sinergijos skatinimo, jame buvo nagrinėjamas tyčinių ChBRB grėsmių ir pavojų aptikimas ir reagavimas į juos.

Mokymas

Buvo vykdoma su gebėjimų didinimu susijusi mokymo veikla, įskaitant dvejų metų trukmės stipendijų programas, pvz., EPIET ir EUPHEM. Atlikus EPIET įvertinimą, siekiant padidinti valstybių narių dalyvavimą programoje, galimybė mokytis ne savo valstybėje narėje papildyta galimybe mokytis savo valstybėje narėje. Be to, keturios valstybės narės paprašė, kad jų nacionalinės mokymo programos stipendininkai būtų įtraukti į 2011 m. grupę kaip „EPIET asocijuotosios programos“ atstovai. Tokiu būdu bendras grupės narių skaičius 2011 m. išaugo iki 40 stipendininkų. Vykdamas EUPHEM ir EPIET programų vidaus kokybės kontrolę surengti 24 vizitai į valstybes nares. ECDC taip pat rengė labiau specializuotas mokymo programas ir sukūrė praktinės epidemiologijos vadovo svetainę „FEM Wiki“ (angl. *Field Epidemiology Manual Wiki*). 2011 m. ECDC pavyko gauti visišką UEMS (Europos medicinos specialistų sąjungos) akreditaciją (tęstinio medicininio mokymo) visiems savo kursams. Surengtas specializuotas gripo imunizacijos ir ES Tarybos rekomendacijos įgyvendinimo mokymas.

Informavimas apie sveikatą

2011 m. ECDC išleido 122 mokslinius leidinius. Svarbus Europos informacijos visuomenės sveikatos klausimais šaltinis yra 2009 m. pradėjusi veikti naujoji ECDC interneto svetainė. Šioje svetainėje 2011 m. apsilankė apie pusę milijono lankytojų. Be interneto, svarbus kanalas, padedantis pasiekti auditoriją, yra žiniasklaida, todėl spaudos tarnyba puoselėja santykius su sveikatos žurnalistais. ECDC spaudos tarnyba aktyviai veikė ištikus STEC protrūkiui. 2011 m. „Eurosurveillance“ šventė 15 metų jubiliejų. Žurnalas paskelbė 190 trumpųjų pranešimų ir įprastų straipsnių, taip pat 16 vedamųjų straipsnių, 10 laiškų ir 39 kitas publikacijas. ECDC toliau plėtoja informavimo apie sveikatą mokslinius tyrimus ir remia valstybių narių informavimo apie sveikatą veiklą, nuolat fiksuodama informavimo apie sveikatą veiklą Europoje, dalydamasi gerąja patirtimi, susijusia su pažeidžiamais gyventojais ir skiepijimo kliūtimis, taip pat publikuodama „informavimo apie sveikatą įžvalgų“ leidinių seriją.

Partnerystė

2010 m. ECDC nusprendė sustiprinti ir supaprastinti savo darbo su valstybėmis narėmis būdus ir 2011 m. kiekvienoje šalyje bus paskirta viena kompetentingoji koordinuojančioji institucija. 2011 m. surengti keli vizitai į šalis, buvo tęsiamas šalių informavimo projektas ir 2010 m. lapkričio mėn. administracinės valdybos patvirtinta ECDC bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis politika. Toliau stiprinamas bendradarbiavimas su ES šalimis kandidatėmis ir potencialiomis ES šalimis kandidatėmis, sutelkiant dėmesį į dvi svarbiausias veiklos sritis: ECDC IPA projekto 2009/202-963 įgyvendinimą ir naujos vertinimo priemonės, sukurtos glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Komisija (Sveikatos ir vartotojų apsaugos generaliniu direktoratu – DG SANCO), plėtrą. Toliau stiprinti instituciniai ryšiai su Europos Parlamentu, Ministrų Taryba, Europos Komisija, kitomis Europos Sąjungos agentūromis, PSO ir ECDC veiklos srities institutais JAV, Kinijoje ir Kanadoje, keletu tarptautinių NVO, dirbančių tokiose pat ar panašiose kaip ECDC srityse. Ypač paminėtinas administracinis susitarimas, kurį pasirašė ECDC direktorius ir PSO Europos regiono biuro direktorius, ir Parlamento delegacijos, vadovaujamos Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto (ENVI) pirmininko, apsilankymas ECDC.

Vadovavimas

ECDC toliau dirbo vadovaudamasis 2010 m. patvirtintais organizacijos siekiais: užtikrinti kokybę, orientuotis į paslaugas, veikti kaip viena bendra ECDC komanda. Surengti trys administracinės valdybos ir keturi patariamojo forumo posėdžiai, kuriuos padėjo organizuoti bendradarbiavimo tikslais sukurtas ekstranetas.

2011 m. balandžio 1 d. ECDC įgyvendino svarbius centro struktūros pokyčius, siekdamas padidinti dėmesį kompetencijos sąsajoms ir savo darbo lankstumui. Po reorganizacijos įgyvendinant 2011 m. veiklos programą, dauguma veiksmų vyko, kaip ir planuota. Po vidaus audito tarnybos atlikto audito pristatyti nauji 2012 m. veiklos programos rengimo elementai, kuriuos sudarė visas veikla grindžiamas biudžetas, uždaviniai, rodikliai ir tikslai, ir rizikos vertinimas. Jau įdiegta kokybės valdymo politika, o 2011 m. pabaigoje pradėtas CAF* procesas. Šis savarankiškas vertinimas bus penkių prioritetinių veiksmų, siekiant pagerinti organizacijos efektyvumą (2013 m. veiklos programos dalis), padarinys.

Administravimas

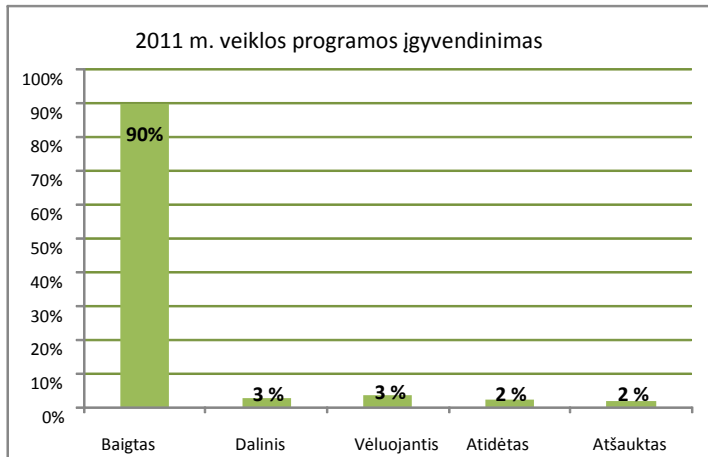
Išteklių valdymo ir koordinavimo skyrius toliau visus metus rėmė ECDC veiklą. Bazinis Centro biudžetas sumažėjo nuo 57,8 mln. EUR 2010 m. iki 56,6 mln. EUR 2011 m. (-2 proc.). 2011 m. birželio mėn. administracinė valdyba pateikė teigiamą nuomonę dėl Centro 2010 m. metinės finansinės ataskaitos. Buvo įdarbinta keletas naujų darbuotojų. Iki metų pabaigos bendras darbuotojų skaičius siekė 270. Žmogiškieji ištekliai aktyviai dalyvavo ECDC reorganizacijoje: parengta nauja organizacinė struktūra, darbuotojų sąrašai, paskirti nauji vadovai, naujieji vadovai mokomi nustatyti savo darbuotojams veiklos tikslus. Centras pradėjo taikyti naują įdarbinimo ir atrankos vidaus tvarką, siekdamas padidinti atrankos ir įdarbinimo proceso skaidrumą. 2011 m. ECDC darbuotojams organizuota daugiau nei vienas tūkstantis misijų, 238 susitikimai, ECDC susitikimuose ar pokalbiuose dalyvavo daugiau nei 3000 išorės dalyvių. Surengta daugiau nei 130 viešųjų pirkimų. 2011 m. ECDC investavo apie aštuonis milijonus eurų į informacijos ir ryšių technologijas (IKT); pusė šios sumos panaudota ECDC, jos išorės partnerių ir valstybių narių veiklos taikomosioms programoms kurti, kita pusė skirta esamoms taikomosioms programoms ir paslaugoms palaikyti ir prižiūrėti. Siekiant pagerinti vidaus informacijos srautą ir padidinti Centro efektyvumą, pasitelkiant įvairias pagalbines priemones (intranetą, naujienlaiškius) sukurta vidaus komunikacijos sistema.

* Bendrojo vertinimo modelis – Europos viešojo administravimo instituto (EIPA) pagal EFQM tobulumo modelį ir Vokietijos administravimo mokslų universiteto Špejerje modelį sukurta bendrojo kokybės valdymo priemonė.

2011 m. veiklos programos įgyvendinimas: apžvalga

ECDC sugebėjo įgyvendinti 90 proc. savo veiklos programos veiksmų, viršyti savo biudžeto vykdymo tikslą: biudžeto vykdymo rezultatai 2011 m. pabaigoje pasiekė 96 proc. (įsipareigojimai) ir 76 proc. (išmokos).

1 pav. 2011 m. veiksmų programos įgyvendinimas pagal tikslines grupes. Išsamesnę informaciją žr. 1 priede.

Tikslinė grupė/DSP	Iš viso	Baigtas	Dalinis	Vėluojantis	Atidėtas	Atšauktas
ARHAI	15	13		1	1	
EVD	7	7				
FWD	9	7	1		1	
Legioneliozė	9	8	1			
HASH	12	12				
Gripas	10	7		1	1	1
Tuberkuliozė	8	5		2		1
VPD	12	11	1			
Priežiūra	9	9				
Mokslinė parama	11	11				
Parengtis / reagavimas	13	11		2		
Mokymas	8	8				
Informavimas apie sveikatą	14	13	1			
Partnerystė	9	8				1
Vadovavimas	9	8			1	
Administravimas	21	20	1			
IŠ VISO	176	158	5	6	4	3
%	100 %	90 %	3 %	3 %	2 %	2 %

DSP – su konkrečiomis ligomis susijusios programos

ARHAI – atsparumui antimikrobinėms medžiagoms ir su sveikatos priežiūra susijusios infekcijos

EVD – naujai atsirandančios ir pernešėjų platinamos ligos

FWD – ligos ir zoonozės, plintančios per maistą ir vandenį

HASH – lytiškai plintančios infekcijos, įskaitant ŽIV / AIDS ir per kraują plintančius virusus

VPD – ligos, kurių galima išvengti pasiskiepijus